

Matt. 16: 13-19

Kun Jeesus oli tullut Filippoksen Kesarean seudulle, hän kysyi opetuslapsiltaan: ”Kuka Ihmisen Poika on? Mitä ihmiset hänestä sanovat?” He vastasivat: ”Toisten mielestä hän on Johannes Kastaja, toisten mielestä Elia, joidenkin mielestä Jeremia tai joku muu profeetoista.” ”Entä te?” kysyi Jeesus. ”Kuka minä teidän mielestänne olen?” Simon Pietari vastasi: ”Sinä olet Messias, elävän Jumalan poika.”

Jeesus sanoi hänelle: ”Autuas olet sinä, Simon, Joonan poika. Tätä ei sinulle ole ilmoittanut liha eikä veri, vaan minun Isäni, joka on taivaissa. Ja minä sanon sinulle: Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan kirkkoni. Sitä eivät tuonelan portit voita. Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet. Minkä sinä sidot maan päällä, se on sidottu taivaissa, ja minkä sinä vapautat maan päällä, se on myös taivaissa vapautettu.”

”Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan kirkkoni.”

Näillä Jeesuksen sanoilla on ollut merkittävä vaikutus kirkkohistoriassa. Pietarin avaimet ovat esillä Vatikaanin vaakunassa ja lipussa. Paavin valtaa on perusteltu tällä kyseisellä lauseella. Rooman piispa on kallio, jolle Kristus rakentaa kirkkonsa. Näin on perusteltu.

Mutta ei näin aina ole ollut. Paavin auktoriteetin puolustaminen näillä Jeesuksen sanoilla on vasta myöhäisemmän kehityksen tulos.

Kirkkoisä Origenes, tuo suuri ajattelijana, oli sitä mieltä, että jokainen Kristuksen opetuslapsi on tuo Jeesuksen mainitsema kallio.

Toinen merkittävä kirkkoisä, Cyprianus, on Origeneen kanssa jokseenkin samoilla linjoilla vieden ajatuskulkua kuitenkin virkateologian suuntaan. Cyprianuksen mielestä Jeesuksen sanat ovat esikuva jokaiselle piispalle.

Reformaation keskeinen korostus puolestaan oli se, että tämä ns. *avaintenvalta* kuuluu koko kirkolle. Ei siis vain yksittäisille henkilöille tai piispoille, vaan kirkolle yleensä.

Mistä avaintenvallassa on kysymys?

”Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet.” Ottamatta vielä kantaa siihen, kuuluvatko nämä avaimet vain Pietarille, paaville, piispoille tai seurakunnalle yleisesti, on syytä selvittää, mikä on näiden avaimien merkitys.

Vähä Katekismus kuvaa avaintenvaltaa näin:

Avaintenvalta on se erityinen hengellinen valta, jonka Kristus on antanut seurakunnalleen maan päällä. Sen nojalla seurakunta antaa katuville synnit anteeksi, mutta sitoo katumattomat synteihinsä, kunnes he katuvat niitä.

Avaintenvallan kanssa olemme siis jo tänäänkin olleet tekemisissä. Ripissä tunnustimme yhdessä syntimme, ja pastori Chris käytti avaintenvaltaa julistaessaan synninpäästön meille kaikille yhteisesti.

Avaintenvaltaa voi käyttää kuka tahansa kristitty esimerkiksi yksityisessä ripissä, joka ikävä kyllä on jäänyt niin usein vain pienelle huomiolle. Kun toinen kristitty julistaa toiselle synnit anteeksi, on hänellä käsissään avaimet, jotka vapauttavat synnistä.

Ripissä on kaksi kohtaa: Ensimmäiseksi tunnustamme syntimme. Toiseksi otamme vastaan synninpäästön eli anteeksiannon.

Jumalalle meidän tulee tunnustaa itsemme syyllisiksi kaikkiin synteihin, niihinkin, joita emme tunne, niin kuin teemme Herran rukouksessa. Näin toimimme myös seurakunnan yhteisessä synnintunnustuksessa.

Luther hahmottaa kuitenkin myös toisen tavan ripittäytyä. Kyseessä on ns. yksityinen rippi. Tällöin rippi-isälle tai – äidille tulee tunnustaa ne synnit, jotka ripittäytyvä tiedostaa ja tunnistaa itsessään.

Luther suhtautui rippiin hyvin vakavasti ja kunnioittaen. Monessa kohden hän kertoo, että rippi ja oma rippi- isä on ollut hänelle itselleen elinehto. Välillä kuitenkin rippi- isän hermoja koeteltiin, kun Luther tuntui tunnustavan hänelle turhan vähäpätöisiä syntejä. Rippi- isän kerrotaan tällöin kehottaneen Lutheria tekemään ensin hieman raskauttavampia syntejä, jotta hänellä olisi seuraavan kerran kunnolla aihetta rippiin.

Menetämme jotakin arvokasta, jos emme käytä yksityistä rippiä. Kyse ei ole mielestäni niinkään siitä, ettemmekö saisi syntejämme anteeksi, kun niitä yleisesti jumalanpalveluksessa tai omassa rukouksessamme kotona tunnustamme. Voimme olla varmoja siitä, että saamme syntimme anteeksi, kun niitä anteeksi pyydämme.

Silti pidän arvokkaana sitä, että ihminen sanoittaa syntinsä toiselle Kristitylle, ottaa tuon hieman isomman askeleen, kohtaa kenties syyllisyyden ja synnin tekemiseen kuuluvan häpeän, altistaa itsensä haavoittuvaisena toiselle ja kuulee lopulta, miten synninpäästön armahtavat sanat hoitavat sisintä.

Luther kuvailee asiaa yksinkertaisen kauniisti ja ymmärrettävästi. Luther puhuu pastorista, mutta ymmärrämme, että ripin voi vastaanottaa myös kuka tahansa kristitty yleisen pappeuden valtuuttamana.

Kun tarvitset yksityistä synninpäästöä, mene sielunhoitajasi luo ja puhuttele häntä seuraavasti: "Hyvä pastori, pyydän teitä kuulemaan rippiäni ja julistamaan minulle Jumalan puolesta synninpäästön." Kerro sitten hänelle, mikä murehduttaa sydäntäsi ja painaa omaatuntoasi.

Tätä seuraa tärkeä ohje. Kun on ensin tunnustettu, alkaa seuraava ripin vaihe:

Kuuntele tarkoin, kun hän neuvoa ja lohduttaa sinua Jumalan sanalla sekä sitten Jumalan puolesta julistaa sinulle synninpäästön seuraavin sanoin:

Ja sitten on aika ottaa Kristuksen avaimet todella käyttöön ja vapauttaa syyllinen sielu synnin vankilasta esimerkiksi näillä Lutherin sanoilla:

Herramme Jeesuksen Kristuksen puolesta ja käskystä minä annan sinulle sinun syntisi anteeksi Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Aamen. Mene rauhaan!

Huomaa, että avaintenvallalla on tärkeä vaikutus. Se antaa rauhan! Tuon rauhan antaa Jumala armossaan, mutta jälleen on hyvä, että kuulemme sen toiselta ihmiseltä, hänen suustaan, hänen kielellään vakuuttaen meidät siitä, että olemme armahdetut synneistämme ja saamme elää rauhassa.

Milloin sinä olet viimeksi käynyt rippi-isän tai äidin luona? Omasta käynnistäni on aikaa. Muistan tuon hetken kyllä elävästi ja samalla kadun sitä, edellisestä kerrasta on kulunut niin paljon. Aihetta kyllä olisi. Varmasti.

Miten me voisimme seurakunnassamme entistä enemmän kantaa toistemme syntejä? Voisiko yksityinen rippi saada keskeisemmän sijan kanssakäymisessämme? Miten madaltaisimme kynnyistä ja ottaisimme tavaksi käydä useammin ripillä? Muistathan, että myös messun jälkeen voi pappia vetää hihasta.

Avaintenvalta kuuluu seurakunnalle. Pietarin lisäksi kaikki muut Jeesuksen opetuslapset saivat tehtävän vapauttaa ihmisiä synnin vankiloista ja julistaa heille armoa. Nämä lupaukset koskevat kaikkia opetuslapsia kaikista kansoista ja kirkoista.

Tänään apostolien päivänä me muistamme sitä perustusta, jolle kirkkomme rakentuu. Se ei rakennu ihmisten varaan, koska kirkko ei ole ihmisten, vaan Kristuksen. Suuri lahja kirkolle on Jeesuksen valtuutus käyttää avaintenvaltaa ja julistaa synnit anteeksi. Apostolien ajoista tämä on ollut Kristuksen kirkon tehtävä ja ei tämä tehtävä ole miksikään aikojen saatossa muuttunut. Kirkko on edelleen syntisten sairaala.

Siksi käy rohkeasti ripille, tunnusta synti ja vastaanota armo. Ja sitten: mene rauhassa ja iloitse Jumalan armosta!